

## SĂNĂTATEA LA LOCUL DE MUNCĂ – PROVOCĂRI ȘI STRATEGII DE PREVENIRE

Mariana ZAVTONI<sup>10</sup>, Vladimir BERNIC<sup>10</sup>, Inga MIRON<sup>10</sup>  
 Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova

*Autor corespondent:* Mariana Zavtoni, e-mail: [mariana.zavtoni@ansp.gov.md](mailto:mariana.zavtoni@ansp.gov.md)

**Introducere.** Sănătatea la locul de muncă este un aspect fundamental pentru asigurarea bunăstării angajaților. În condițiile actuale caracterizate de chimizare intensă, stres crescut, digitalizare accelerată și cerințe tot mai mari, angajații se confruntă cu riscuri variate. Un mediu de lucru sănătos nu este doar o necesitate legală, ci și un factor esențial pentru succesul pe termen lung al instituțiilor, întreprinderilor.

**Scop.** Scopul acestei lucrări este de a evidenția principalele provocări care afectează sănătatea la locul de muncă și de a formula strategii de prevenire care pot fi aplicate în diverse domenii de activitate, în vederea creării unui mediu profesional sigur.

**Material și metode.** Studiul a fost realizat în baza analizei literaturii de specialitate, a unor rapoarte și statistici publicate de instituții naționale și internaționale relevante (OMS, EU-OSHA), precum și în baza datelor obținute prin chestionare aplicate în rândul angajaților. Au fost analizate atât aspectele chimice (substanțe chimice la locul de muncă), fizice (securitate, ergonomie), cât și psihologice (stres ocupațional, burnout).

**Rezultate.** Substanțele chimice, procesele fizice, psihologice pot afecta mai multe sisteme și organe ale organismului uman, provocând o gamă largă de reacții adverse- de la iritații minore la boli grave. Efectele pot varia în funcție de tipul de substanță, cantitatea expusă, procesul fizic, durata expunerii și sensibilitatea individuală. Unele substanțe pot avea efecte acute, în timp ce altele pot provoca probleme pe termen lung sau chiar efecte cumulative.

Datele analizate indică faptul că cele mai frecvente probleme de sănătate ce pot avea tangențe cu locul de muncă sunt patologii cardiovasculare, respiratorii, neurologice, osteo-articulare, stresul cronic, epuizarea psihică și afecțiunile cauzate de sedentarism. Evaluarea morbidității populației denotă o creștere a prevalenței de la 9 607,7 cazuri la 10000,0 locuitori în 2014 la 11904,6 cazuri la 10000,0 locuitori pentru 2023. De asemenea, s-a observat o corelație clară între lipsa unor politici de prevenție și absenteism. Strategiile eficiente de prevenire includ instruirea continuă în domeniul sănătății și securității, flexibilizarea programului de lucru precum și organizarea ergonomică a spațiului de lucru, sprijinul psihologic oferit angajaților la locul de muncă etc.

**Concluzii.** Pentru a asigura un mediu de lucru sănătos este necesară o abordare integrată care să implice atât angajatorii, cât și angajații. Prevenția trebuie să fie o componentă esențială a culturii organizaționale. Investiția în sănătatea angajaților aduce beneficii pe termen lung atât în plan uman, cât și economic și conduce nu doar la reducerea costurilor asociate bolilor profesionale, ci și la creșterea satisfacției și a eficienței în muncă.

**Cuvinte-cheie:** muncă, prevenție, angajat, patologii, securitate în muncă.